

27 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΠΙΤΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 444/90)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Πράξη ή απόφαση διοικητικού οργάνου ή Αρχής κατά την άσκηση
εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας, η οποία εμπίπτει στη σφαίρα
του δημοσίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου — Διεκδίκηση από το
κράτος κρατικής γης με δικαστικά μέσα από παράνομους επεμβασίες,
αποτελεί πράξη ιδιωτικού δικαίου καθ' ότι περιλαμβάνεται σε πράξεις
διαχείρισης κρατικής γής — Επιδίωξη χρήσης της γης, για ανέγερση
σχολείου, δεν καθιστά την απόφαση πράξη δημοσίου δικαίου.

5

Στην προσφυγή αυτή, με την οποία προσβλήθηκε απόφαση του
Υπουργικού Συμβουλίου να επιδιώξει με νόμιμα μέσα την έξωση των
προσφύγων που είχαν ανεγείρει κατοικίες σε χαλίτικη γή και αρνού-
νταν να τις εγκαταλείψουν, επιλέγοντας ένα από τα ισχύοντα στεγα-
στικά σχέδια, προσβλήθηκε προδικαστική ένσταση από μέρους των καθ'
ων η αίτηση, ότι η επίδικη απόφαση ανάγεται στη σφαίρα του ιδιωτικού
δικαίου και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να προσβληθεί με προσφυγή.

10

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή αποφά-
σισε ότι:

20

Στην υπόθεση *Ιωάννης Ερωτοκρίτου v. Δημοκρατίας*, το παρόν Δι-
καστήριο είχε την ευκαιρία να εξετάσει διεξοδικά παρόμοια προδικα-
στική ένσταση που ήγερσε η Δημοκρατία, όταν η επίδικη απόφαση στην
παρούσα προσφυγή είχε προσβληθεί από άλλο εκτοπισμένο πρόσωπο,
που είχε επέλθει στην ίδια κρατική γη κάτω από τις ίδιες συνθήκες με

25

τους παρόντες αιτητές. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο επανέλαβε τη θέση ότι οι λέξεις "πράξη" ή "απόφαση", μέσα στην έννοια του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος, σημαίνει μόνο την πράξη ή απόφαση που το διοικητικό όργανο ή αρχή εκδίδουν κατά την άσκηση της εκτελεστικής ή της διοικητικής λειτουργίας τους, η οποία εμπίπτει στη σφαίρα του δημόσιου δικαίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου. Ακολούθως, το Δικαστήριο παρέθεσε απόσπασμα από την απόφαση του τότε Προέδρου του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου Forsthoff στην υπόθεση *Savvas Yianni Valana v. The Republic and Others*, από τις σσ.93 και 94, και κατέληξε ως εξής:

".....
Ο σκοπός που επιδιώκεται με την επίδικη απόφαση δεν είναι δημόσιου συμφέροντος. Είναι η διεκδίκηση αστικών δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, η επίδικη απόφαση εμπίπτει στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου και βρίσκεται έξω από τον έλεγχο του Δικαστηρίου κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Το γεγονός δε ότι στην ίδια παράνομη θέση με τον Αιτητή βρίσκεται και αριθμός άλλων εκτοπισμένων τους οποίους η επίδικη απόφαση επίσης επηρεάζει, δεν αλλάζει την κατάσταση, ούτε καθιστά τον επιδιωκόμενο σκοπό της επίδικης πράξης σκοπό δημοσίου συμφέροντος. Η επίδικη πράξη ανήκει στην κατηγορία των πράξεων διαχειρίσεως, τη νομιμότητα των οποίων το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να ελέγξει κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Η παρούσα προσφυγή κρίνεται, ως εκ τούτου, απαράδεκτη."

Στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο προτίθεται να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση. Ο ισχυρισμός του υπαίδητου δικηγόρου των αιτητών, ότι η υπόθεση αυτή διαφοροποιείται από την υπόθεση *Ερωτοκρίτου*, τόσο ως προς τα γεγονότα όσο και τα επιχειρήματα, είναι ανυπόστατος. Τα γεγονότα είναι ακριβώς τα ίδια. Και στις δυο περιπτώσεις προβλήθηκε ισχυρισμός ότι, οι Αιτητές είχαν την προφορική παρότρυνση ή άδεια του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας να προβούν στην ανέγερση κατοικιών στο επίδικο τεμάχιο κρατικής γης. Ο ισχυρισμός αυτός αμφισβητήθηκε και παρέμεινε ατεκμηρίωτος. Και στις δυο περιπτώσεις ήταν ενώπιον τόσο της Διοίκησης όσο και του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι δικαστικά μέτρα που είχαν ληφθεί στο παρελθόν εναντίον των αιτητών για την επίδικη επέμβαση είχαν αποσυρθεί από τη Διοίκηση. Ενόψει, όμως, του συνόλου των στοιχείων του διοικητικού φακέλου, το Δικαστήριο στην υπόθεση *Ερωτοκρίτου* κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Διοίκηση θεωρούσε πάντοτε τους αιτητές ως επεμβασίες, με την έννοια ότι ουδέποτε αναγνώρισε σ' αυτούς οποιοδήποτε δικαίωμα πάνω στην επίδικη κρατική γή, παρόλο που απέσχε, για αρκετά χρόνια, να λάβει δραστικά μέ-

τρα μέχρι τέλους, για να τερματίσει την επέμβασή τους. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει το Δικαστήριο στην παρούσα υπόθεση. Ως προς τα επιχειρήματα που έχουν προβληθεί στις δυο υποθέσεις, το μόνο νέο επιχείρημα των παρόντων αιτητών, αφορά το συσχετισμό της επίδικης απόφασης με την ανέγερση σχολείου. Η χρήση ή διάθεση από τη Διοίκηση της κρατικής περιουσίας για δημόσιο σκοπό, μετά την άρση των επεμβάσεων, είναι επίσης θέμα διαχείρισης της κρατικής περιουσίας και δεν προσδίδει στην επίδικη απόφαση δημόσιο σκοπό ή εκτελεστό χαρακτήρα.

5

Αποδεχόμενο την προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση, το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα, ότι η επίδικη απόφαση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα, εφόσον ανάγεται στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου, και ότι η προσφυγή είναι για το λόγο αυτό απαράδεκτη.

10

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Ερωτοκρίτου ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 2984,

20

Valana v. Republic and Others, 3 R.S.C.C. 91.

Προσφυγή.

25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία αποφάσισε να υιοθετήσει την έξωση με νομικά μέσα, των προσφύγων που έχουν επέμβει πάνω σε χαλίτιχη γη και οι οποίοι αρνούνται να στεγασθούν με ένα από τα ισχύοντα στεγαστικά σχέδια για τους πρόσφυγες.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Κυριακίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

35

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Οι Αιτητές με την προσφυγή τους αυτή ζητούν δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρη η ακόλουθη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 32.914, ημερομηνίας 18/1/1990:

40

"7. Το Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει την έξωση με νόμιμα μέσα, αφού προηγουμένως δοθεί εύλογη προθεσμία, των

προσφύγων που έχουν επέμβει πάνω σε χαλίτικη γη και οι οποίοι αρνούνται να στεγασθούν με ένα από τα ισχύοντα στεγαστικά σχέδια για τους πρόσφυγες, με προτεραιότητα τις περιπτώσεις των προσφύγων που έχουν ανεγείρει κατοικίες στις περιοχές της Ακρόπολης (κοντά στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ') και των Αγ. Ομολογητών (περιοχή πρώην "Katsellis Hill Hotel") στη Λευκωσία."

Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε ως αποτέλεσμα της υποβολής προς το Υπουργικό Συμβούλιο από το Υπουργείο Εσωτερικών, στις 8/1/1990, της ακόλουθης Πρότασης με αριθμό 71/90:

"ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Επεμβάσεις που έγιναν από εκτοπισμένους πάνω σε κρατική γη στην Ακρόπολη (κοντά στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ') και στους Αγίου Ομολογητές (περιοχή Κατσελλής Hill Hotel) καθώς και άλλους χώρους χαλίτικης γης στις διάφορες πόλεις για την ανέγερση κατοικιών

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του της 26.5.89 μελέτησε αίτηση της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας για την παραχώρηση κρατικής γης στην περιοχή του πρώην "Κατσελλής Hill Hotel" για την ανέγερση Δημοτικού Σχολείου και συμφώνησε όπως, προτού αποφασισθεί κατά πόσο θα παραχωρηθεί η πιο πάνω κρατική γη, κταβληθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες προσπάθειες για τη μετακίνηση των εκτοπισμένων που έχουν παράνομα εγκατασταθεί εκεί. Εξάλλου, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ.30.958 που λήφθηκε στις 24.11.88, πάνω στο θέμα της επιλογής χώρου για την ανέγερση Κυβερνητικού Τυπογραφείου, είχε συμφωνήσει όπως γίνουν κατάλληλες διευθετήσεις για τη μετακίνηση των προσφύγων που παράνομα έκτισαν κατοικίες στην Κυβερνητική γη παρά το Μακάριο Νοσοκομείο. Αργότερα, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως ο χώρος αυτός χρησιμοποιηθεί για την επέκταση του Νοσοκομείου Μακάριος Γ' και τη μετατροπή του σε νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, έχει δε επίσημα ανακοινωθεί ότι οι σχετικές εργασίες θα αρχίσουν περί το τέλος του 1990 (αρχές του 1991). Ο αριθμός των οικογενειών που έχουν ανεγείρει παράνομα κατοικίες στους υπό αναφορά χώρους είναι 10 στο χώρο παρά το Κατσελλής Hill Hotel και άλλες 10 στο χώρο του Νοσοκομείου Μακάριος Γ'.

2. Με βάση τις πιο πάνω αποφάσεις, η Υπηρεσία Μερίμνης και

Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων επέδωσε προσωπικά στον κάθε ένα από τους παραβάτες έντυπα αιτήσεων για παραχώρηση σ' αυτούς βοήθειας με βάση οποιοδήποτε στεγαστικό σχέδιο επιθυμούν για να μεταστεγασθούν (κατοικίες σε συνοικισμούς, οικονομική βοήθεια για ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο/Κυβερνητικό οικοπέδο ή για αγορά έτοιμης κατοικίας/διαμερίσματος), υπό την προϋπόθεση να κατεδαφίσουν τα παράνομα υποστατικά τους. Δυστυχώς, δεν υπήρξε καμιά ανταπόκριση. Τουναντίον, πλείστοι από τους επεμβαίντες αποτάθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και ζήτησαν την παραχώρηση ή μακροχρόνια ενοικίαση της γης στην οποία επέμβηκαν.

3. Ο Υπουργός Εσωτερικών συζήτησε το θέμα με την Επαρχιακή Επιτροπή Προσφύγων Λευκωσίας στις 21.6.89 και συμφωνήθηκε όπως, αν οι επηρεαζόμενοι πρόσφυγες εξακολουθούν να αρνούνται να μετακινηθούν, ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την έξωσή τους, το ίδιο δε να γίνει και για άλλους χώρους χαλίτικης γης στις πόλεις, που χρησιμοποιήθηκαν παράνομα για την ανέγερση κατοικιών.

4. Επειδή είναι βέβαιο ότι η λήψη μέτρων αναγκαστικής έξωσης των προσφύγων από τις πιο πάνω παράνομες κατοικίες, θα δημιουργήσει αντιδράσεις από μέρους τους, κατά πάσαν δε πιθανότητα στις σχετικές αντιδράσεις τους θα τύχουν υποστήριξης και από μέρους μερίδας του τύπου ή και πολιτικών κομμάτων, το θέμα τίθεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικής απόφασης.

5. Ο Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος θα είναι ο εισηγητής του θέματος, θα καλέσει το Υπουργικό Συμβούλιο να υιοθετήσει την έξωση με νόμιμα μέσα των προσφύγων που έχουν επέμβει πάνω σε χαλίτικη γη και οι οποίοι αρνούνται να στεγασθούν με ένα από τα ισχύοντα στεγαστικά σχέδια για τους πρόσφυγες, με προτεραιότητα τις περιπτώσεις των προσφύγων που έχουν ανεγείρει κατοικίες στις περιοχές κοντά στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ' και το πρώην "Κατσελλής Hill Hotel."

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου διαβιβάστηκε από το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών, με επιστολή του ημερομηνίας 1/2/1990, στο Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Διευθυντή Υπηρεσίας Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων και Αν. Έπαρχο Λευκωσίας, για να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για την υλοποίησή της.

Το Κτηματολόγιο Λευκωσίας κοινοποίησε την επίδικη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στον καθένα από τους Αιτητές, με επιστολή ημερομηνίας 22/3/1990. Οι Αιτητές είναι εκτοπισμένοι και περιλαμβάνονται ανάμεσα στους "επεμβασίες" στους οποίους αναφέρεται η πιο πάνω Πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι προέβησαν στην ανέγερση κατοικιών στο Τεμάχιο αρ.685 του Συμπλέγματος Β στους Άγιους Ομολογητές, το οποίο αποτελεί κρατική γή.

10 Στις 5/6/1990 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα προσφυγή η οποία βασίζεται στα ακόλουθα νομικά σημεία:

- 15 "1. Η απόφαση είναι προϊόν ελλειπούς έρευνας, υπέρβασης εξουσίας, κατάχρησης εξουσίας και πλάνης.
2. Η απόφαση προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του πολίτη και δη εκτοπισμένων από το 1974 πολιτών της Δημοκρατίας, προς το Κράτος και τα υποσχεθέντα και εμφανίζεται σαν αντιφατική ενέργεια.
- 20 3. Η απόφαση παραγνωρίζει τα διαμορφωθέντα δικαιώματα των αιτητών με ενέργειες και με τη συνδρομή του Κράτους.
- 25 4. Είναι αποτέλεσμα αλλότριου σκοπού και/ή παράνομης αιτιολογίας."

Με την ένστασή τους οι Καθ' ων η Αίτηση ήγειραν δυο προδικαστικές ενστάσεις. Η πρώτη ένσταση, με την οποία προτίθεται να ασχοληθώ στο παρόν στάδιο, είναι ότι η επίδικη απόφαση αφορά 30 διαχείριση κρατικής περιουσίας, ότι ανάγεται στη σφαίρα του ιδιωτικού και όχι του δημόσιου δικαίου, και ότι στερείται, ως εκ τούτου, του απαραίτητου εκτελεστού χαρακτήρα.

Οι Αιτητές απάντησαν στην πιο πάνω ένσταση με τον ισχυρισμό 35 ότι η απόφαση για έξωσή τους από την κρατική γη την οποία κατέχουν κάτω από τις συνθήκες που αναφέρονται στην πιο πάνω Πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών, συνδέεται άμεσα με το δημόσιο σκοπό της ανέγερσης, από τη Διοίκηση, σχολείου στο ίδιο χώρο και εμπίπτει, ως εκ τούτου, στη σφαίρα του δημόσιου δικαίου.

40

Στην υπόθεση *Ιωάννης Ερωτοκρίτου ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 2984, το παρόν Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να εξετάσει διεξοδικά παρόμοια προδικαστική ένσταση που ήγειρε η Δημοκρατία όταν η επίδικη απόφαση στην παρούσα προσφυγή είχε προσβληθεί

από άλλο εκτοπισμένο πρόσωπο που είχε επέμβει στην ίδια κρατική γη κάτω από τις ίδιες συνθήκες με τους παρόντες Αιτητές. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο επανέλαβε τη θέση ότι οι λέξεις "πράξη" ή "απόφαση", μέσα στην έννοια του άρθρου 146.1 του Συντάγματος, σημαίνει μόνο την πράξη ή απόφαση που το διοικητικό όργανο ή αρχή εκδίδουν κατά την άσκηση της εκτελεστικής ή της διοικητικής λειτουργίας τους, η οποία εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου. Ακολούθως, το Δικαστήριο παρέθεσε απόσπασμα από την απόφαση του τότε Προέδρου του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου Forsthoff στην υπόθεση **Savvas Yianni Valana v. The Republic and Others**, 3 R.C.S.C. 91, από τις σσ.93 και 94, και κατέληξε ως εξής:

"Από το πιο πάνω απόσπασμα προκύπτει επίσης ότι το κύριο κριτήριο για τη διάκριση μεταξύ πράξεων δημοσίου δικαίου και πράξεων ιδιωτικού δικαίου είναι η φύση της ίδιας της πράξης και ο επιδιωκόμενος με την πράξη αυτή σκοπός. Μπορεί μια διοικητική πράξη ή απόφαση να εκδόθηκε από όργανο κατά την άσκηση της εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας του και, εντούτοις, να εκφεύγει του ελέγχου του Δικαστηρίου κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος για τον αποκλειστικό λόγο ότι ο κύριος σκοπός που επιδιώκεται με την πράξη ή την απόφαση αυτή δεν είναι δημοσίου συμφέροντος αλλά είναι ο καθορισμός των αστικών δικαιωμάτων των πολιτών. Χρήσιμη αναφορά επί του προκειμένου μπορεί επίσης να γίνει στις υποθέσεις **The Greek Registrar of the Co-Operative Societies v. Nicos Nicolaidis** (1965) 3 C.L.R. 164, **Lakis Christou Poyadjis v. The Republic** (1975) 3 C.L.R. 378, και **Charalambos Charalambides v. The Republic** (1982) 3 C.L.R. 403.

Υιοθετώντας την Ελληνική νομολογία και τη γνώμη Ελλήνων συγγραφέων επί του προκειμένου, η νομολογία μας έχει καθορίσει ότι πράξεις διαχείρισεως της κρατικής περιουσίας εμπίπτουν στη σφαίρα του ιδιωτικού και όχι του δημοσίου δικαίου και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να προσβληθούν με προσφυγή κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος. Βλ. επί του προκειμένου **Kyriacos Tekkis v. The Republic** (1982) 3 C.L.R. 680, και τα πιά κάτω αποσπάσματα από τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959:

Σελ.232, 233:

‘Πράξεις διαχείρισεως. Αι πράξεις, αίτινες δεν είναι προϊόντα της ασκήσεως της δημοσίας εξουσίας, ήτις ανήκει

5 εις την Πολιτείαν, αλλ' ενεργούνται υπ'αυτής ως υποκειμέ-
 νου δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αναγομένων εις την
 σφαίραν του ιδιωτικού δικαίου, δεν είναι προσβληταί δι' αι-
 10 τήσεως ακυρώσεως, υποκείμενοι ως αι πράξεις οιοδήποτε
 ιδιώτου εις την αρμοδιότητα των κοινών δικαστηρίων. Οι
 πράξεις αύται καλούμεναι πράξεις διαχειρίσεως, αναφερό-
 μεναι εις την διαχείρισιν της ιδιωτικής περιουσίας του Δημο-
 15 σίου και δημιουργούν ενδίκους αμφισβητήσεις αστικής φύ-
 σεως, ων η επίλυσις ανήκει εις τα πολιτικά δικαστήρια. Ού-
 τω αποτελεί πράξιν διαχειρίσεως η πράξις η αναφερομένη
 εις εκποίησην περιουσιακού στοιχείου του Δημοσίου, ή μί-
 σθωσιν ακινήτου, ή διαχείρισιν κληροδοτήματος υπέρ κοι-
 ναφελούς σκοπού, εφ' όσον δια της αιτήσεως ακυρώσεως
 20 προβάλλεται παράβασις της διαθήκης. Διαφεύγουν την προ-
 σβολήν δι' αιτήσεως ακυρώσεως ου μόνον αι πράξεις διαχει-
 15 ρίσεως του Κράτους αλλά και των λοιπών νομικών προσώ-
 πων δημοσίου δικαίου, ως π.χ. των Δήμων: 1185(46).

20 Το ως είρηται απαράδεκτον δεν εξακολουθεί συντρέχον,
 οσάκις πρόκειται πράξις αφορώσα μεν εις την διαχείρισιν
 της ιδιωτικής περιουσίας του δημοσίου και έχουσα ως αντι-
 κείμενον την δημιουργίαν, τροποποίησιν ή ανατροπήν νομι-
 κής σχέσεως του αστικού δικαίου, γεγομένη όμως κατά πα-
 25 ρέκκλισιν των διατάξεων αυτού και κατά τους κανόνες και
 μεθόδους προσδιορίζοντας εις το δημόσιον δίκαιον.'

Και σσ. 234-235:

30 'Το Συμβούλιον Επικρατείας είναι αναρμόδιον επί πά-
 σης αμφισβητήσεως περι την ύπαρξιν, αναγνώρισιν ή προ-
 στασίαν ιδιωτικών δικαιωμάτων, δι' ας αποκλειστικώς
 αρμόδια τυγχάνουν τα κοινά δικαστήρια. Ούτω είναι απα-
 35 ράδεκτος αίτησις έχουσα ως αντικείμενον την αναγνώρι-
 σιν δικαιώματος κυριότητος ή νομής επί ακινήτου, πάσα
 δε πράξις της διοικήσεως ενέχουσα διατάραξιν νομής ή
 προσβολήν κυριότητος απαράδεκτως προσβάλλεται.

40 Υπό το πρίσμα τούτο εκρίθη απορριπτέα τύποις αίτη-
 σεις ακυρώσεως κατά πράξεως διατασσούσης αποβολήν
 από αξιουμένην ιδιωτικήν κτήσιν του Δημοσίου η εκδο-
 θείσης κατ' ενάσκησιν αξιουμένου υπό του Δημοσίου δι-
 καιώματος κυριότητος ή νομής ή κατά αρνήσεως του Δη-
 μοσίου προς απόδοσιν ακινήτου ως περιελθόντος κατά
 κυριότητα αυτώ: 58(57), ή προς απόδοσιν της νομής εκτά-

σεως, εφ' ης ήρθη η αναγκαστική απαλλοτριώσις, δεδομένου ότι κατοχή ακινήτου υπό του Δημοσίου μη στηριζόμενη εις απαλλοτριωτικήν πράξιν δεν δημιουργεί ακυρωτικήν διαφοράν αλλά διαφοράν περί την νομήν, δι' ην αποκλειστικώς αρμόδια τυγχάνουν τα πολιτικά δικαστήρια.'

5

Εν όψει των πιο πάνω νομικών αρχών όπως έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία, το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί στην παρούσα υπόθεση είναι κατά πόσο το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά την έκδοση της επίδικης απόφασης, ενεργούσε μέσα στα πλαίσια του ιδιωτικού δικαίου, όπως ισχυρίζονται οι Καθ' ων η Αίτηση, ή μέσα στα πλαίσια του δημοσίου δικαίου, όπως ισχυρίζεται ο Αιτητής.

10

Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι όργανο που οπωσδήποτε ασκεί εκτελεστική εξουσία περιλαμβανομένης της εποπτείας και της διάθεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος και του νόμου, της περιουσίας που ανήκει στη Δημοκρατία, όπως ρητά προνοείται στην παράγραφο (ε) του άρθρου 54 του Συντάγματος. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου, ο Αιτητής επενέβη παράνομα στο επίδικο κρατικό τεμάχιο και έκτισε, χωρίς άδεια, κατοικία με δικά του έξοδα, την οποία χρησιμοποιεί για τη στέγαση του ίδιου και της οικογένειάς του μετά τον εκτοπισμό του από την κωμόπολη Καρσάβ. Η ενέργεια αυτή του Αιτητή ήταν πάντοτε ολότελα έξω από τις πρόνοιες οποιουδήποτε από τα Κυβερνητικά στεγαστικά σχέδια για εκτοπισμένους που βρίσκονταν και εξακολουθούν να βρίσκονται σε ισχύ. Με την προσβαλλόμενη απόφασή του, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να επιδιώξει με νόμιμα μέσα την έξωση του Αιτητή από την περιουσία αυτή που ανήκει στη Δημοκρατία, με βάση τις αρχές του ιδιωτικού αστικού δικαίου και όχι τις αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως κάθε άλλος ιδιοκτήτης ακίνητης περιουσίας θα μπορούσε να πράξει κάτω από παρόμοιες περιπτώσεις. Ο σκοπός που επιδιώκεται με την επίδικη απόφαση δεν είναι δημόσιου συμφέροντος. Είναι η διεκδίκηση αστικών δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, η επίδικη απόφαση εμπίπτει στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου και βρίσκεται έξω από τον έλεγχο του Δικαστηρίου κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος. Το γεγονός δε ότι στην ίδια παράνομη θέση με τον Αιτητή βρίσκεται και αριθμός άλλων εκτοπισμένων τους οποίους η επίδικη απόφαση επίσης επηρεάζει, δεν αλλάζει την κατάσταση, ούτε καθιστά τον επιδιωκόμενο σκοπό της επίδικης πράξης σκοπό δημοσίου συμφέροντος. Η επίδικη πράξη ανήκει στην κατηγορία των πράξεων διαχειρίσε-

15

20

25

30

35

40

ως, τη νομιμότητα των οποίων το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να ελέγξει κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος. Η παρούσα προσφυγή κρίνεται, ως εκ τούτου, απαράδεκτη."

- 5 Στην παρούσα υπόθεση προτίθεται να ακολουθήσω την ίδια προσέγγιση. Ο ισχυρισμός του ευπαίδευτου δικηγόρου των Αιτητών ότι η υπόθεση αυτή διαφοροποιείται από την υπόθεση **Ερωτοκρίτου** (ανωτέρω), τόσο ως προς τα γεγονότα όσο και τα επιχειρήματα, είναι ανυπόστατος. Τα γεγονότα είναι ακριβώς τα ίδια.
- 10 Και στις δυο περιπτώσεις προβλήθηκε ισχυρισμός ότι οι Αιτητές είχαν την προφορική παρότρυνση ή άδεια του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας να προβούν στην ανέγερση κατοικιών στο επίδικο τεμάχιο κρατικής γης. Ο ισχυρισμός αυτός αμφισβητήθηκε και παρέμεινε ατεκμηρίωτος. Και στις δυο περιπτώσεις ήταν ενώπιον τόσο της Διοίκησης όσο και του Δικαστηρίου το γεγονός ότι δικαστικά μέτρα που είχαν ληφθεί στο παρελθόν εναντίον των Αιτητών για την επίδικη επέμβαση είχαν αποσυρθεί από τη Διοίκηση.
- 15 Εν όψει, όμως, του συνόλου των στοιχείων του διοικητικού φακέλου, το Δικαστήριο στην υπόθεση **Ερωτοκρίτου** (ανωτέρω) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Διοίκηση θεωρούσε πάντοτε τους Αιτητές ως επεμβασίες, με την έννοια ότι ουδέποτε αναγνώρισε σ' αυτούς οποιοδήποτε δικαίωμα πάνω στην επίδικη κρατική γη, παρόλο που απέσχε, για αρκετά χρόνια, να λάβει δραστικά μέτρα μέχρι τέλους για να τερματίσει την επέμβασή τους. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγω στην παρούσα υπόθεση. Ως προς τα επιχειρήματα που έχουν προβληθεί στις δυο υποθέσεις, το μόνο νέο επιχείρημα των παρόντων Αιτητών, στο οποίο έχω ήδη αναφερθεί, αφορά το συσχετισμό της επίδικης απόφασης με την ανέγερση σχολείου.
- 20 Η χρήση ή διάθεση από τη Διοίκηση της κρατικής περιουσίας για δημόσιο σκοπό, μετά την άρση των επεμβάσεων, είναι επίσης θέμα διαχείρισης της κρατικής περιουσίας και δεν προσδίδει στην επίδικη απόφαση δημόσιο σκοπό ή εκτελεστό χαρακτήρα.

- 35 Αποδεχόμενος την προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα, εφόσο ανάγεται στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου, και ότι η προσφυγή είναι για το λόγο αυτό απαράδεκτη.

- 40 Η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.